

Międzynarodowa Akademia Drzewnictwa, jej cele i kierunki działania ¹⁾

Международная Академия Древесиноведения — её деятельность и намерения

International Academy of Wood Science, its Objectives and Activities

W dniu 2 czerwca 1966 r., w czasie odbywającego się w Paryżu spotkania wybitnych naukowców z zakresu drzewnictwa, reprezentujących różne dziedziny nauki i różne części świata, powołano do życia Międzynarodową Akademię Drzewnictwa (International Academy of Wood Science, w skrócie LAWS). Decyzję o powołaniu Akademii poprzedziła deklaracja stwierdzająca potrzebę światowej koordynacji badań mających na celu racjonalne gospodarowanie drewnem i zachowanie jego zasobów dla przyszłych pokoleń. Deklarację tę podpisało 36 osobistości o decydującym znaczeniu w nauce drzewnictwa i w zarządzaniu lasem, wśród nich Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego PRL mgr inż. Roman G e - s i n g.

Siedzibę Akademii i jej Sekretariatu Generalnego stanowi Wiedeń.

Zadanie Akademii polega na stymulowaniu badań i rozwoju nauki przez zorganizowane współdziałanie naukowców z wszystkich dziedzin drzewnictwa i wszystkich stron świata. Do realizacji tego zadania Akademia dąży przez:

a) koordynowanie — w skali światowej — podejmowanych badań,
b) popieranie rozwoju badań podstawowych dotyczących drewna i jego przerobu, rozpowszechnianie wyników badań oraz wskazywanie zagadnień, które trzeba rozwiązać w celu stworzenia warunków pełnego wykorzystania drewna.

W działaniach swoich Akademia kieruje się przekonaniem, że racjonalne posługiwanie się drewnem wymaga poznania jego cech biologicznych, chemicznych i fizycznych oraz wykorzystanie osiągnięć nauki do:

a) wykorzystania odpadów przemysłowych oraz zmniejszenia ujemnego wpływu działalności przemysłowej na otoczenie,
b) wciągnięcia w orbitę działalności przemysłowej drewna drzew dotychczas nie używanych lub użytkowanych w ograniczonym zakresie, zwłaszcza drewna z lasów tropikalnych,
c) umiejętnego wykorzystania cennych właściwości fizycznych w dziedzinie technicznego stosowania drewna.

¹ Artykuł informacyjny opracowany na podstawie materiałów nadesłanych przez Sekretariat Generalny Akademii (prof. dr J. K i s s e r i prof. dr K. K r a t z l).

Akademia organizuje konferencje międzynarodowe i regionalne w celu dokonania przeglądu najnowszych osiągnięć oraz oceny stopnia zaawansowania badań w poszczególnych dziedzinach drzewnictwa. Spotkania te dają możliwość referowania wyników oryginalnych badań oraz wymiany poglądów na temat osiągnięć i sposobów ich rozpowszechniania.

Godność członka zwyczajnego (Fellow) Akademii przyznaje się w drodze wyboru najwybitniejszych w skali światowej przedstawicieli nauki i praktyki drzewnictwa. Liczba członków Akademii nie może przekroczyć 100 osób. Po osiągnięciu 68 roku życia członkowie zwyczajni zostają przesunięci do grupy członków emerytowanych (Fellows Emeriti); ich liczba nie jest ograniczona. W 1970 roku w skład Akademii wchodziło 48 członków zwyczajnych i 10 członków emerytowanych, wśród nich prof. dr hab. Franciszek Krzysik z Wydziału Technologii Drewna Akademii Rolniczej w Warszawie i prof. dr hab. Tadeusz Perkitny z Wydziału Technologii Drewna Akademii Rolniczej w Poznaniu. W Akademii były reprezentowane następujące kraje: Australia, Austria, Czechosłowacja, Finlandia, Francja, Indie, Włochy, Japonia, Polska, Szwajcaria, Szwecja, USA, Wielka Brytania, ZSRR. W ciągu ostatnich dwóch lat skład Akademii został wydatnie zwiększony; w chwili obecnej liczy ona 71 członków zwyczajnych i 12 członków emerytowanych.

Akademia dzieli się na sekcje: biologiczną, chemiczną i fizyczno-technologiczną; zależnie od kierunku prowadzonych prac członkowie zostali zaszeregowani do odpowiednich sekcji. Niezależnie od tego zaszeregowano członków Akademii, zależnie od kraju z którego pochodzą, do jednego z trzech zespołów roboczych; europejsko-afrykańskiego, panamerykańskiego lub zespołu Azji i Pacyfiku. Tak ujęty podział stwarza warunki racjonalnego ukierunkowania koncepcji i inicjatyw.

Naukowym organem Akademii jest kwartalnik „Wood Science and Technology”. Analiza materiałów opublikowanych w latach 1967—1971 przedstawia się następująco:

Kierunek	Rocznik					Ogółem
	I	II	III	IV	V	
Biologiczny	3	11	15	15	7	51
Chemiczny	2	2	2	4	1	11
Fizyczny	14	12	7	11	17	61
Ogólny	1	—	—	—	—	1
Razem	20	25	24	30	25	124

Obok osób fizycznych na członków Akademii mogą być wybrane znane w świecie instytuty badawcze lub organizacje zajmujące się problematyką naukową z zakresu drzewnictwa; figurują one w składzie Akademii pod nazwą „instytucje akademickie”. Pod tą postacią w skład Akademii wchodzi 17 instytutów naukowych z 8 krajów. Składka członkowska członków zbiorowych wynosi co najmniej 100 dolarów rocznie. Instytucje akademickie delegują do Akademii swojego przedstawiciela, który uczestniczy z prawem głosu w podejmowaniu uchwał i decyzji. Poparcia finansowego udzielają Akademii przedsiębiorstwa i organizacje przemysłowe z poszczególnych krajów, odgrywające rolę członków wspierających. Zarówno instytucje

akademickie jak i członkowie wspierający otrzymują bezpłatnie kwartalnik „Wood Science and Technology“, który w ciągu ubiegłych lat osiągnął rangę czasopisma o najwyższym poziomie naukowym.

W latach kadencji 1969—1972 funkcje kierownicze w Akademii spełniali: Prezes — F. E. Dickinson, University of California, Richmond, USA; Wiceprezes — W. Liese, Bundesforschungsanstalt für Forst- und Holzwirtschaft, Reinbek, NRF; Sekretarz Generalny — J. Kissler, Hochschule für Bodenkultur, Wiedeń; Przewodniczący Komitetu Doradców — K. Kratzl Uniwersytet Wiedeński.

Komitet Doradców składający się z 16 członków jest odpowiedzialny za działalność Akademii. W skład Komitetu wchodzi Dyrektor Departamentu Leśnego FAO oraz Przewodniczący Grupy 41 „Produkty Leśne“ IUFRO, co wyklucza ewentualność dublowania zagadnień.

W 1972 r. wybrano władze Akademii na kadencję obejmującą okres od 2 czerwca 1972 do 2 czerwca 1975 r. w następującym składzie: Prezes — Fred E. Dickinson, USA; Wiceprezes — Bertil H. Thunell, Szwecja; Sekretarz Generalny — Karl Kratzl, Austria. Komitet Doradców: 1. E. Adler — Szwecja, 2. W. A. Côté — USA, 3. E. L. Ellwood — USA, 4. E. Fukada — Japonia, 5. J. A. F. Gardner — Kanada, 6. W. E. Hillis — Australia, 7. W. Knigge — NRF, 8. W. Liese — NRF, 9. V. Nečesaný — CSRS, 10. H. Tarkov — USA, 11. A. B. Wardrop — Australia, 12. F. E. Dickinson — USA, 13. B. H. Thunell — Szwecja, 14. F. Kollmann — NRF, 15. H. O. Fleischer — IUFRO, 16. K. B. Steenberg — FAO.

Kierownik Sekcji Biologicznej — W. Liese, Kierownik Sekcji Chemicznej — A. Björkman, Kierownik Sekcji Fizycznej — D. Noack. Przewodniczący Zespołu Europejsko-Afrykańskiego — J. Collardet, Zespołu Panamerykańskiego — F. F. Wangaard, Zespołu Azji i Pacyfiku — J. D. Boyd.

Równocześnie dokonano wyboru 15 nowych członków Akademii w osobach: 1. W. H. Aiken — USA, 2. K. Borgin — Pd. Afryka, 3. T. U. E. Enkvist — Finlandia, 4. A. Fahn — Izrael, 5. J. Gierer — Szwecja, 6. M. Lewin — Izrael, 7. H. Polge — Francja, 8. R. D. Preston — Wielka Brytania, 9. M. Rutishauser — Szwajcaria, 10. V. Rypaček — CSRS, 11. J. F. Saeman — USA, 12. H. Skjelmerud — Norwegia, 13. L. G. Stockman — Szwecja, 14. S. D. Sudarth — USA, 15. G. H. Tomlinson — Kanada.

Dotychczas Akademia zorganizowała 3 międzynarodowe sesje naukowe: w 1967 r. w Salzburgu — Austria, w 1969 r. — w Paryżu, w 1971 r. — w Raleigh — USA.

W czasie plenarnego posiedzenia w dniach 10—12 marca 1971 r. w Raleigh podjęto uchwałę wskazującą na potrzebę nasilenia badań w zakresie drzewnictwa. Przesłanką wyjściową tej uchwały jest przeświadczenie o rosnącym bezustannie niedoborze drewna. W parze z wzrostem zaludnienia i uprzemysłowienia rosną postulaty, jakie stawia ludzkość w odniesieniu do lasu jako źródła surowca, a równocześnie czynnika wywierającego decydujący wpływ na kształtowanie krajobrazu i układ warunków przestrzennych. Wynika stąd konieczność ogólnego gospodarowania zasobami drewna i racjonalnego korzystania z istniejących rezerw.

W stadium organizacji znajduje się IV plenarna sesja naukowa, która

ma się odbyć — w powiązaniu z sesją grupy 5 IUFRO — w dniach 25—29 września 1973 r. w Stellenbosch w Pd. Afryce.

We wrześniu 1974 r. ma się odbyć w Instytucie Technologii Drewna w Bratisławie sesja naukowa Europejsko-Afrykańskiego Zespołu Roboczego na temat „Struktura drewna liściastego jako czynnik rzutuujący na kierunek wykorzystania drewna“.

Specyficzną cechą Akademii stanowi fakt, że skupia ona wybitnych specjalistów z wielu dziedzin drzewnictwa i z wielu krajów świata. Dzięki temu Akademia może odegrać doniosłą rolę jako międzynarodowy zespół zdolny wykonać rzeczową ocenę aktualnych osiągnięć i wysuwać wnioski na temat potrzeb i kierunków działania światowej nauki drzewnictwa. Zadaniom tym służy Komitet Programowy działający w ramach Akademii pod przewodnictwem jej Wiceprezesa. Trzeba sądzić, że przy wzmożonym poparciu międzynarodowym Akademia będzie w stanie zwiększyć potencjał swoich możliwości i wprzęgnąć wiedzę i doświadczenie swych członków w nurt pracy niosącej korzyść ludziom całego świata.

Franciszek Krzysik

Краткое содержание

Дня 2 июня 1966 г., во время состоявшейся в Париже встречи выдающихся ученых представляющих различные области знания о древесине и разные части земного шара, была образована Международная Академия Древесиноведения (International Academy of Wood Science). Вена является резиденцией Академии.

Деятельность Академии направлена на:

- а) координирование — в международных масштабах — предпринимаемых исследовательских работ,
- б) поощрение развития науки древесиноведения, распространение результатов исследований и рекомендация проблем, которые требуют научной разработки,
- в) создание научных основ позволяющих на полное использование древесины.

В состав Академии входят: 1) действительные члены (Fellows) число которых не должно превышать 100 человек, 2) члены — пенсионеры (Fellows Emeriti), которых количество не ограничивается. В настоящее время в составе Академии 71 действительных членов и 12 членов — пенсионеров. Наряду с физическими лицами членами Академии могут быть известные в мире научные институты.

Академия делится на 3 секции: биологическую, химическую и физическую, а также на 3 рабочие группы: европейско-африканскую, панамериканскую и группу Азии и Тихого Океана.

Научным органом Академии является журнал «Wood Science and Technology» издаваемый на очень высоком научном уровне.

Академия организовала до сих пор три международных научные сессии: в 1967 г., в г. Зальцбург (Австрия), в 1969 г., в Париже, в 1971 г., в г. Роли (Raleigh — США). Ближайшее пленарное заседание состоится в сентябре 1973 г., в Штелленбош (Stellenbosch — в Южной Африке). Европейско-африканская рабочая группа Академии организует в сентябре 1974 г., в Братиславе сессию на тему структуры и использования лиственной древесины.

На срок с 2 июня 1972 г. по 2 июня 1975 г. в руководство Академии были избраны: Президентом — F. E. Dickinson — США, Вицепрезидентом — B. H. Thunell —

Швеция, Генеральным секретарем К. Kratzl — Австрия и 16 членов Комитета советников.

Академия сосредотачивает выдающихся ученых из многих стран мира; благодаря этому может в большой степени влиять на развитие науки древесиноведения во всем мире.

Summary

On June 2, 1966 during a meeting of outstanding scientists representing various fields of wood science and various continents, which was held in Paris, the International Academy of Wood Science was called to being. Vienna is the seat of Academy.

Academy's activities aim at:

- a) international coordination of studies being undertaken,
- b) promotion of the development of wood science, propagation of research results, and indication of problems requiring scientific approach,
- c) creation of scientific fundamentals enabling the full utilization of wood.

The Academy consists of: 1) regular members (Fellows), the number of whom cannot exceed 100, 2) retired members (Fellow Emeriti), the number of whom is unrestricted. At present the Academy consists of 71 regular members and 12 retired ones. Besides of physical persons, known in world scientific institutes may become members of Academy.

The Academy is divided into 3 sections: biological, chemical, and physical and to 3 working teams: European-African, Pan-American, and the Team of Asia and Pacific.

The magazine „Wood Science and Technology”, edited on a very high scientific level, is the scientific organ of the Academy.

The Academy organized until now three international scientific sessions: in Salzburg (Austria) in 1967, in Paris in 1969, and in Raleigh (USA) in 1971. The next plenary session will take place in September of 1973 in Stellenbosch in South Africa. The European-African working team of the Academy will organize in September of 1974 in Bratislava a session devoted to the structure and utilization of hardwood.

During the term of office covering the period of time since June 2, 1972 until June 2, 1975 the Academy is directed by: President — F. E. Dickinson (USA), Vice-President — B. H. Thunell (Sweden), General Secretary — K. Kratzl (Austria), and 16 members of the Advisory Committee.

The Academy assembles prominent scientists from numerous countries; owing to this it may to a serious extent affect the development of the world's wood science.